

Dokument s plenarne sjednice

B9-0449/2023

17.10.2023

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom izjava Vijeća i Komisije

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o vladavini prava na Malti: šest godina nakon ubojstva Daphne Caruane Galizije i potreba za zaštitom novinara
(2023/2901(RSP))

David Casa

u ime Kluba zastupnika PPE-a

Gabriele Bischoff

u ime Kluba zastupnika S&D-a

Sophia in 't Veld, Ramona Strugariu, Moritz Körner, Anna Júlia Donáth

u ime Kluba zastupnika Renew

Gwendoline Delbos-Corfield

u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

Konstantinos Arvanitis

u ime Kluba zastupnika The Left

Rezolucija Europskog parlamenta o vladavini prava na Malti: šest godina nakon ubojstva Daphne Caruane Galizije i potreba za zaštitom novinara (2023/2901(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 2., 4., 5., 6., 7., 9. i 10. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
- uzimajući u obzir članak 20. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir članke 6., 7., 8., 10., 11., 12. i 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir svoje rezolucije od 15. studenoga 2017. o vladavini prava na Malti¹, od 28. ožujka 2019. o stanju u pogledu vladavine prava i borbe protiv korupcije u EU-u, posebno na Malti i u Slovačkoj², od 18. prosinca 2019. o vladavini prava na Malti nakon nedavnih otkrića u slučaju ubojstva Daphne Caruane Galizije³, od 29. travnja 2021. o ubojstvu Daphne Caruane Galizije i vladavini prava u Malti⁴ te od 20. listopada 2022. o vladavini prava u Malti pet godina nakon ubojstva Daphne Caruane Galizije⁵,
- uzimajući u obzir saslušanja, razmjene mišljenja i posjete izaslanstva koje je od 15. studenoga 2017. održala Skupina za praćenje demokracije, vladavine prava i temeljnih prava Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove,
- uzimajući u obzir razmjenu pisama između predsjednika Skupine za praćenje demokracije, vladavine prava i temeljnih prava i premijera Malte,
- uzimajući u obzir rezoluciju 2293 (2019) Parlamentarne skupštine Vijeća Europe od 26. lipnja 2019. naslovljenu „Ubojstvo Daphne Caruane Galizije i vladavina prava na Malti i šire: borba za cijelu istinu”,
- uzimajući u obzir izvješće o daljnjem postupanju u skladu s rezolucijom 2293(2019) Parlamentarne skupštine Vijeća Europe, koje je 8. prosinca 2020. donio Odbor Parlamentarne skupštine za pravna pitanja i ljudska prava,
- uzimajući u obzir mišljenje br. 993/2020 Venecijanske komisije od 8. listopada 2020. o deset akata i prijedloga zakona kojima se provode zakonodavni prijedlozi iz mišljenja CDL-AD(2020)006,
- uzimajući u obzir izvješće povjerenice za ljudska prava pri Vijeću Europe nakon njezina

¹ SL C 356, 4.10.2018., str. 29.

² SL C 108, 26.3.2021., str. 107.

³ SL C 255, 29.6.2021., str. 22.

⁴ SL C 506, 15.12.2021., str. 64.

⁵ SL C 149, 28.4.2023., str. 15.

- posjeta Malti od 11. do 16. listopada 2021.,
- uzimajući u obzir pismo povjerenice Vijeća Europe za ljudska prava od 23. rujna 2022. upućeno premijeru Malte te odgovor premijera Malte od 4. listopada 2022.,
 - uzimajući u obzir pisma povjerenice Vijeća Europe za ljudska prava premijeru Malte i predsjedniku malteškog Zastupničkog doma od 26. rujna 2023. te njihove odgovore,
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 5. srpnja 2023. naslovljenu „Izvjješće o vladavini prava za 2023.” (COM(2023)0800),
 - uzimajući u obzir izviješće o misiji Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove nakon posjeta njegova Izaslanstva za vladavinu prava Valletti, Malta, od 23. do 25. svibnja 2022.,
 - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da se Unija temelji na zajedničkim vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina, koje su zajedničke državama članicama EU-a te koje kao dio kriterija iz Kopenhagena zemlje kandidatkinje moraju poštovati ako se žele priključiti Uniji i koje se ne mogu zanemariti niti drugačije protumačiti nakon pristupanja; budući da su demokracija, vladavina prava i temeljna prava vrijednosti koje se međusobno nadopunjuju i čije ugrožavanje može biti sustavna prijetnja za Uniju te za prava i slobode njezinih građana;
- B. budući da su vladavina prava, poštovanje demokracije, ljudskih prava i temeljnih sloboda te vrijednosti i načela utvrđeni u Ugovorima EU-a i međunarodnim pravnim instrumentima o ljudskim pravima obvezujući za Uniju i njezine države članice i da ih one moraju poštovati;
- C. budući da je Povelja Europske unije o temeljnim pravima dio primarnog prava EU-a; budući da su sloboda izražavanja te sloboda i pluralizam medija utvrđeni člankom 11. Povelje o temeljnim pravima i člankom 10. Europske konvencije o ljudskim pravima;
- D. budući da je neovisnost pravosuđa utvrđena člankom 19. stavkom 1. UEU-a, člankom 47. Povelje o temeljnim pravima i člankom 6. Europske konvencije o ljudskim pravima te je presudna za okončanje nekažnjavanja zločina protiv novinara i jamčenje njihove sigurnosti i zaštite; budući da u svrhu izbjegavanja nekažnjavanja države članice imaju obvezu poduzeti sve potrebne mjere kako bi se počinitelji zločina protiv novinara i ostalih medijskih aktera priveli pravdi; budući da su neovisan i učinkovit pravosudni sustav, kao i donošenje i potpuna provedba mjera kojima se jamče sloboda medija, sloboda izražavanja, pravo na pristup informacijama te zaštita novinara i medijskih djelatnika ključni elementi za promicanje i stvaranje okružja za slobodno i neovisno novinarstvo;
- E. budući da su novinari, posebno, ali ne isključivo istraživački novinari, sve više meta takozvanih strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja, unutar i izvan EU-a, čiji cilj nije pobijediti u sudskoj parnici, nego vršiti financijski, psihološki i vremenski pritisak na novinare isključivo u cilju ometanja njihova rada, izbjegavanja javnog nadzora i

sprečavanja vlasti u privođenju počinitelja pravdi; budući da to ima zastrašujući učinak na slobodu medija; budući da je povjerenica Vijeća Europe za ljudska prava upozorila da je „pristup informacijama na Malti i dalje otežan”, što upućuje na „oblik neopravdane tajnovitosti unutar državnih institucija u pogledu informacija koje bi mogle biti od velikog javnog interesa”;

- F. budući da su novinari meta špijunskih softvera kao što su Pegasus i Predator; budući da, prema navodima povjerenice Vijeća Europe za ljudska prava Dunje Mijatović, „vrlo nametljiv špijunski softver ugrožava bit ljudskih prava” i ne bi se trebao smatrati ni nužnim ni razmjernim u demokratskom društvu; budući da napadi na novinare špijunskim softverom ugrožavaju povjerljivost njihovih izvora, a time i funkcioniranje i vjerodostojnost jednog od najvažnijih stupova naših demokratskih društava, odnosno slobodnog pristupa informacijama za sve i promicanja pluralističkog medijskog okružja; budući da bi institucije EU-a i države članice trebale bez odgode slijediti preporuke iz izvješća Istražnog odbora kako bi se bez odgode istražila uporaba Pegasusa i jednakovrijednog špijunskog softvera za nadzor;
- G. budući da je Komisija u Izvješću o vladavini prava za 2023. istaknula da nije ostvaren daljnji napredak u pristupu službenim dokumentima, uzimajući u obzir europske standarde za zaštitu novinara, te da se malteški „novinari pri bavljenju svojom profesijom i dalje suočavaju s izazovima”;
- H. budući da bi države članice trebale poticati uspostavu mehanizama ranog upozoravanja i brzog reagiranja kako bi se novinarima i ostalim medijskim akterima osigurao neposredan pristup zaštitnim mjerama kad su izloženi prijetnjama; budući da bi ti mehanizmi trebali biti pod znatnim nadzorom civilnog društva te jamčiti zaštitu zviždačima i izvorima koji žele ostati anonimni; budući da je 2021. Zakon o zaštiti zviždača, poglavlje 529. malteških zakona, ažuriran kako bi se prenijela Direktiva (EU) 2019/1937 o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije⁶;
- I. budući da je malteška istraživačka novinarka i blogerica koja je istraživala slučajeve korupcije, Daphne Caruana Galizia, ubijena 16. listopada 2017. u eksploziji bombe koja je podmetnuta u njezin automobil; budući da je bila meta uznemiravanja i brojnih prijetnji;
- J. budući da su istrage o tom ubojstvu koje uz pomoć Europolu provode malteške vlasti dovele do identifikacije i privođenja nekoliko osumnjičenika i potencijalnog naručitelja ubojstva te do suđenja koje je trenutačno u tijeku; budući da je u veljači 2023. objavljena fotografija jednog od osuđenih atentatora Daphne Caruane Galizije s obiteljske zabave u povodu krštenja; budući da je povjerenica Vijeća Europe za ljudska prava 26. rujna 2023. istaknula da „nisu postignuti znatni rezultati u privođenju pravdi svih odgovornih za ubojstvo Daphne Caruane Galizije”;
- K. budući da su Ujedinjeni Arapski Emirati (UAE) korišteni za prikrivanje transakcija navodno povezanih s korupcijom koju je Daphne Caruana Galizia razotkrila u vrijeme kad je ubijena;

⁶ Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije (SL L 305, 26.11.2019., str. 17.).

- L. budući da je šefa kabineta bivšeg premijera Malte i bivšeg ministra turizma, prijašnjeg ministra energetike, te njihove obitelji Ministarstvo vanjskih poslova SAD-a uvrstilo na popis zbog upletenosti u korupciju znatnih razmjera te im je stoga zabranjen ulazak u Sjedinjene Američke Države;
- M. budući da nije ostvaren napredak u sudskim postupcima protiv dužnosnika banke Pilatus i bivših partnera društva Nexia BT koje više ne postoji te u slučaju korupcije povezane s ugovorom društva ElectroGas koji je Daphne Caruana Galizia istraživala u vrijeme kad je ubijena, što je bila tema rezolucije Parlamenta od 20. listopada 2022.;
- N. budući da vladavinu prava ne ugrožavaju samo neodgovarajući pravni okviri već i kultura nekažnjavanja omogućena održavanjem kontrole nad manjkavim institucionalnim sustavom provjere i ravnoteže kojim se promiče političko uplitanje i otežava učinkovita provedba, bez čega ne može biti učinkovitog kaznenog progona u slučajevima korupcije;
- O. budući da je krajem 2019. na zahtjev Parlamentarne skupštine Vijeća Europe pokrenuta neovisna javna istraga o ubojstvu Daphne Caruane Galizije koja je konačno završena 29. srpnja 2021.; budući da je odbor za javnu istragu objavio konačno izvješće s nizom zaključaka i preporuka o jačanju vladavine prava, poštovanju slobode medija, slobodi izražavanja, zaštiti novinara, pravnoj reformi na ustavnoj razini i zakonodavnim prijedlozima o slobodi medija; budući da je u okviru javne istrage također utvrđeno da „iako nije bilo dokaza da je država kao takva imala ikakvu ulogu u ubojstvu Caruane Galizije, ... država bi trebala snositi odgovornost za atentat zbog stvaranja klime nekažnjavanja, koja je stvorena s najviših razina u samom središtu administracije u Castilleu i koja se proširila na ostale subjekte kao što su regulatorne institucije i policija, što je dovelo do kolapsa vladavine prava”; budući da su dokazi izneseni tijekom javne istrage „ukazali na proširenu kulturu nekažnjavanja, i to ne samo najviših dužnosnika u javnoj upravi, uključujući osobe od povjerenja, već ograničenog kruga političara, poslovnih ljudi i kriminalaca”;
- P. budući da su malteški istraživački novinari razotkrili skandal u okviru kojeg su se kupovali glasovi nezadovoljnih vladinih pristaša, pri čemu su navođeni na korištenje krivotvorenim službenim dokumentima, uključujući lažne liječničke potvrde; budući da su mešetari i posrednici potom tražili provizije i iznuđivali plaćanja od onih koji su imali izravnu korist; budući da je malteško udruženje poslodavaca izjavilo da je prikriivanje takvih skandala pod izlikom da je to normalno funkcioniranje političkog sustava neprihvatljivo i da se time šalje opasna poruka svim dijelovima malteškog društva; budući da stranački mešetari i posrednici na vlasti i dalje zaštićeni od kaznenog progona; budući da ti incidenti jasno pokazuju da i dalje postoje veliki problemi u upravljanju na Malti i da to utječe na život Maltežana te na međunarodni ugled te zemlje;
- Q. budući da su malteški istraživački novinari razotkrili još jedan skandal koji obuhvaća trgovanje utjecajem vladinih dužnosnika radi izdavanja vozačkih dozvola na temelju političke pripadnosti primatelja; budući da nijedan od visokorangiranih dužnosnika koji su dotičnim osobama omogućili povlašten tretman nije kazneno gonjen;
- R. budući da dokazi koji su procurili pokazuju da su podaci vladajuće stranke o glasačkim

preferencijama stanovništva upotrijebljeni za uskraćivanje vladinih usluga i sustavnu diskriminaciju građana; budući da je malteški povjerenik za zaštitu podataka pokrenuo istragu o sustavnoj zlouporabi privatnih podataka građana;

- S. budući da malteški premijer umanjuje značaj institucionalizirane korupcije tako da se i dalje učvršćuje kultura nekažnjavanja javnih dužnosnika koji su navodno upleteni u skandale;
- T. budući da je u rujnu 2023. policija ispitala aktiviste civilnog društva nakon što su održali prosvjede protiv nacionalne radiotelevizije čiji je predsjednik bio umiješan u skandale, ali i dalje se kazneno ne goni; budući da su nevladine organizacije i predstavnici civilnog društva optužili nacionalnu javnu radioteleviziju za cenzuru; budući da Malta na Indeksu percepcije korupcije organizacije Transparency International zauzima 51. mjesto, što znači da je pala za tri mjesta u odnosu na prošlu godinu, te da je, prema podacima organizacije Transparency International, jedan od glavnih razloga za to političko uplitanje u javne medije; budući da je Ustavni sud u veljači 2023. presudio da Tijelo za radiodifuziju ima ustavnu dužnost da po službenoj dužnosti proaktivno i brzo osigura nepristranost u emitiranju;
- U. budući da je vlada Malte predložila niz reformi radi postupanja u skladu s nekima od preporuka iz javne istrage, uključujući nacrt zakonodavstva za jačanje slobode medija i prijedlog zakona protiv strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja; budući da je povjerenica Vijeća Europe za ljudska prava pozvala zastupnike u malteškom parlamentu da odbiju prijedloge vlade jer je „u velikoj mjeri ignoriran” doprinos nacionalnih i međunarodnih aktera; budući da je povjerenica kritizirala vladu zbog izostavljanja „transparentnosti i temeljitog savjetovanja koje je nužno zbog ozbiljnosti situacije”;
- V. budući da je u sklopu najnovijeg alata za praćenje medijskog pluralizma rizik za uredničku autonomiju i političku neovisnost ocijenjen kao „visok”, a ukupni rizik za medijski pluralizam na Malti ponovno je ocijenjen i okarakteriziran kao „visok” umjesto kao „srednji”;
- W. budući da je prema Svjetskom indeksu slobode medija organizacije Reporteri bez granica za 2023. došlo do pogoršanja stanja nacionalnih medija, pri čemu se Malta nalazi na 84. mjestu od 180 država, što je pad od šest mjesta u odnosu na 2022.; budući da, prema istom tom indeksu, nacionalni pravni i regulatorni okvir novinarima ne dopušta ostvarivanje njihovih prava;
- X. budući da je malteška novinska kuća *The Shift News* meta strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja i da se protiv nje vodi 40 zasebnih sudskih postupaka koje su pokrenula javna tijela, i to protiv zahtjeva za slobodu informiranja koji se odnose na javne izdatke povezane s neovisnim medijima; budući da je u postupcima koji su zaključeni pobjedu odnijela novinska kuća *The Shift News* uz velike troškove;
- Y. budući da se, prema izjavama Koalicije protiv podnošenja strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja u Europi, broj predmeta povezanih sa strateškim tužbama protiv javnog sudjelovanja u Europi 2022. povećao na rekordnih 161 dokumentiran slučaj; budući da je, prema istim rezultatima, Malta imala najveći broj strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja po stanovniku, odnosno 19,93 predmeta na 100 000 osoba; budući da se

protiv Daphne Caruane Galizije u vrijeme njezina ubojstva vodilo 43 građanska i pet kaznenih postupaka;

- Z. budući da se preporuke Skupine država protiv korupcije i dalje zanemaruju, kao što je napomenula povjerenica Vijeća Europe za ljudska prava;
- AA. budući da naponi za zaštitu novinarstva ne mogu biti uspješni bez jednakih napora u borbi protiv korupcije i pranja novca, a borba protiv korupcije i pranja novca neće uspjeti bez snažnog i pluralističkog tiska;
 - 1. odaje počast Daphne Caruani Galiziji šest godina nakon njezina ubojstva i njezinu ključnom radu na razotkrivanju korupcije, organiziranog kriminala, porezne prijevare i pranja novca te na pozivanju na odgovornost onih koji su uključeni u takve nezakonite aktivnosti; oštro osuđuje kriminalizaciju, napade i ubojstva novinara zbog obavljanja njihovog posla, uključujući ubojstva Jána Kuciaka i njegove zaručnice Martine Kušnirove 21. veljače 2018., Viktorije Marinove 6. listopada 2018., grčkog novinara Giorgosa Karaivaza 9. travnja 2021. i nizozemskog novinara Petera R. de Vriesa 15. srpnja 2021., te naglašava njihovu ključnu ulogu u otkrivanju istine, zaštiti demokracije i okončanju kulture nekažnjivosti; izražava duboko razočaranje što ne postoji stvarna istraga o ubojstvu Giorgosa Karaivaza, pri čemu se čini da je uhićenje dvaju osumnjičenika više povezano s izbornom kampanjom; poziva grčke vlasti da osiguraju da je pravda u potpunosti zadovoljena; isto odaje počast svim novinarima ubijenima u Europi posljednjih godina; ponavlja iznimnu važnost neovisnih medija i aktivnog civilnog društva kao temeljnih stupova pravde, demokracije i vladavine prava; napominje da ubojstvo novinara ne pogađa samo državu članicu, već i Europsku uniju u cjelini; čvrsto vjeruje da je zaštita demokratske vladavine prava zajednička odgovornost koja nadilazi nacionalne i stranačke granice;
 - 2. duboko je zabrinut zbog činjenice da je od rezolucije Parlamenta od 20. listopada 2022. povodom pete obljetnice ubojstva, u sudskim postupcima u vezi s ubojstvom Daphne Caruane Galizije koji su u tijeku postignut samo ograničeni napredak te zbog činjenice da su do danas donesene samo tri presude na manjoj razini i da organizator ubojstva još nije osuđen; poziva malteške vlasti da ubrzaju sudske postupke kako bi se osiguralo izvršenje pravde; stoga ponovno poziva na dovršenje istrage o temeljnim motivima ubojstva i zaključenje kaznenog sudskog postupka što je prije moguće te da se pravdi privedu svi oni koji su na bilo kojoj razini umiješani u ubojstvo; ponovno poziva na potpuno i trajno sudjelovanje Europolu u svim aspektima istrage ubojstva i svih povezanih istraga;
 - 3. poziva institucije EU-a i države članice da zajamče sigurnost i zaštitu novinara i medijskih djelatnika; nadalje, poziva institucije EU-a i države članice da smjesta postupaju u skladu s preporukama Parlamenta o zaštiti novinara;
 - 4. ponavlja nedoumice i preporuke iznesene u svojim prethodnim rezolucijama o Malti;
 - 5. zgrožen je izjavom premijera od 3. listopada 2023. u kojoj se umanjuje ozbiljnost djela institucionalizirane korupcije; smatra da se takvim izjavama nastavlja učvršćivati kultura nekažnjavanja javnih dužnosnika koji su navodno uključeni u skandale;
 - 6. zabrinut je da je dvije godine nakon objave izvješća o javnoj istrazi postupak provedbe

njegovih preporuka još uvijek iznimno nedostatan; napominje da je malteška vlada iznijela niz reformi, uključujući zakonodavne prijedloge kako bi se pozabavila nekima od tih preporuka; prima na znanje da je povjerenik Vijeća Europe za ljudska prava izrazio zabrinutost zbog toga što su manjkave reforme predložene unatoč tome što doprinos međunarodnih i nacionalnih organizacija nije uzet u obzir; stoga poziva maltešku vladu da bez daljnje odgode provede sve preporuke iz izvješća o javnoj istrazi, uključujući one o vladavini prava i organiziranom kriminalu;

7. poziva na okončanje kulture nekažnjavanja; stoga poziva na temeljite, brze i neovisne istrage i kazneni progon svih javnih dužnosnika navodno povezanih s korupcijom, iznudom i trgovanjem utjecajem koje su razotkrili istraživački novinari na Malti, te onih su navodno bili uključeni u sustav kupovine glasova i reket za vozačke dozvole; ističe da će novinari i dalje biti ugroženi sve dok postoji kontinuirano nekažnjavanje korupcije;
8. poziva Europskog nadzornika za zaštitu podataka da prati aktualnu istragu na Malti koja je javno objavljena 9. listopada 2023. i u kojoj će se razmatrati zlouporaba privatnih podataka malteških građana koji su se mogli upotrijebiti za diskriminaciju na temelju političke pripadnosti;
9. naglašava da je ključno strogo kazneno goniti istaknute financijske i gospodarske zločine, posebno korupciju i pranje novca; međutim, zgrožen je zbog nedostatka napretka u kaznenom progonu skandala korupcije i pranja novca koje je Daphne Caruana Galizia istraživala u trenutku njezina ubojstva, a u koji su bili uključeni osumnjičeni na najvišim političkim razinama; zabrinut je i zbog institucionalnog neuspjeha provedbe zakona i pravosuđa na Malti te snažno potiče nadležna tijela da privedu pravdi svakog pojedinca koji je umiješan u jedan ili više brojnih slučajeva koji se trenutno istražuju ili prijavljuju; poziva malteške vlasti da se pozabave izazovima povezanim s duljinom istraga u slučajevima korupcije na visokoj razini, među ostalim uspostavom pouzdane evidencije pravomoćnih presuda; ističe da te dugotrajne istrage i dalje ometaju napredak u području vladavine prava; naglašava važnost institucionalne neovisnosti za ispravno funkcioniranje vladavine prava; poziva malteške vlasti da postignu napredak u istragama slučajeva mogućih pokušaja tadašnjih javnih službenika da prikriju dokaze te ometaju istrage i sudske postupke;
10. ponavlja svoju zabrinutost zbog sporog napretka istražnih i sudskih postupaka protiv dužnosnika banke Pilatus i zbog napora malteških vlasti da obustave postupak nakon što je Međunarodni centar za rješavanje ulagačkih sporova očito donio privremene mjere; traži pojašnjenje privremenih mjera Međunarodnog centra za rješavanje ulagačkih sporova od 14. rujna 2022. s obzirom na to da je sudac implicirao da je vlada obmanula sud u pogledu zastoja u postupku; ponavlja svoj poziv relevantnim međunarodnim i europskim tijelima da nastave pratiti napredak u slučajevima navodnog pranja novca i korupcije;
11. poziva na to da se na raspolaganje stave dodatni kapaciteti za istragu i kazneni progon kaznenih djela; žali zbog toga što je malteška vlada, u suprotnosti s mišljenjem Venecijanske komisije, uvela mehanizam kojim se omogućuje da se običnom većinom spriječi blokada pri imenovanju povjerenika za standarde; žali zbog toga što polarizacija predstavlja prepreku za sporazumno donošenje odluka na Malti; prima na znanje da je

povećanje broja sudaca možda olakšalo skraćivanje vremena trajanja sudskih postupaka s 550 na 529 dana, iako je skraćivanje trajanja sudskih postupaka bilo samo jedna od preporuka javne istrage; žali zbog nedostataka malteškog pravosudnog sustava i poziva na pronalaženje rješenja za smanjenje trajanja sudskih postupaka;

12. poziva Venecijansku komisiju da izradi mišljenje o jačanju malteškog nacionalnog pravnog okvira kako bi se učinkovito i odlučno kaznila korupcija, uključujući korupciju na visokoj razini i zlouporabu ovlasti;
13. poziva Komisiju da ozbiljno shvati kulturu nekažnjavanja na Malti i da se zalaže za brz povratak poštovanju demokracije i vladavine prava na Malti; poziva Komisiju da upotrijebi sve relevantne alate koji su joj na raspolaganju kako bi osigurala da se zakon jednako primjenjuje na sve;
14. izražava zabrinutost zbog nekažnjavanja bivšeg premijera, njegova šefa kabineta i bivšeg ministra turizma koji je bio i ministar energetike;
15. ističe da djelovanje policije protiv aktivista predstavlja zastrašivanje koje ima odvratajući učinak na sudjelovanje javnosti i doprinosi ušutkavanju civilnog društva, posebno u kontekstu kontinuiranog nekažnjavanja zločina; poziva na pravne i administrativne reforme te reforme povezane s politikama koje ispunjavaju međunarodne standarde kako bi se u potpunosti riješili sustavni problemi utvrđeni u javnoj istrazi;
16. poziva maltešku vladu da prestane s negativnom retorikom usmjerenom na novinare i da prestane poticati neprijateljsko ozračje za novinare i medijske djelatnike, u skladu s istim pozivima povjerenice Vijeća Europe za ljudska prava; zabrinut je zbog i dalje prisutnih prepreka slobodi i pluralizmu medija, na primjer u pogledu zahtjeva za pristup informacijama upućenih vladi, kao i potencijalno diskriminirajućeg financiranja medijskih kuća; osuđuje obrazac neopravdanog prikrivanja informacija unutar državnih institucija, koje bi mogle biti od velikog javnog interesa; ponavlja svoj poziv malteškoj vladi da povuče svoje žalbe protiv niza zahtjeva za slobodu informacija koje je podnio *The Shift News*;
17. žali zbog toga što se prijedlozima malteške vlade ne poboljšava stanje slobode medija; potiče malteške vlasti da osiguraju da predložene reforme ispunjavaju europske i međunarodne standarde o zaštiti novinara, posebno u pogledu sprječavanja i sankcioniranja prijetnji i uznemiravanja novinara, i javno i na internetu, te njihovu brzu provedbu; potiče malteške vlasti da također uvedu dodatne mjere i druge zaštitne mjere za poboljšanje okruženja za kritičko i neovisno novinarstvo na Malti te da pozovu na odgovornost političare i dužnosnike;
18. izražava zabrinutost zbog izvješća koja pokazuju da, iako je Odbor stručnjaka za medije zadužen za pružanje savjeta o promjenama u medijskom sektoru uključivao neke predstavnike medija, malteška vlada nije provela smisleno javno savjetovanje; smatra zabrinjavajućim da su malteške vlasti ignorirale pozive na održavanje opsežnog javnog savjetovanja o medijskom sektoru, a posebno o ograničenju upotrebe strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja; podržava pozive povjerenice Vijeća Europe za ljudska prava upućene malteškom parlamentu da ne usvoji predloženo nedostatno zakonodavstvo, uključujući izmjene ustava, sve dok se ne provede transparentno i

temeljito savjetovanje o nacrtima zakona, što bi trebao biti prioritet; naglašava da se svi koraci za poboljšanje nacrta zakonodavstva moraju temeljiti na preporukama iz izvješća o javnoj istrazi i da takve promjene moraju biti barem u skladu s međunarodnim standardima o zaštiti i sigurnosti novinara i slobodi medija kako bi se osiguralo kvalitetno zakonodavstvo o medijima; podsjeća maltešku vladu da je njezina odgovornost održati opsežna, uključiva i strukturirana javna savjetovanja o pravnim reformama;

19. žali zbog činjenice da su novinari, kao i članovi obitelji Daphne Caruane Galizije, i dalje meta strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja te ponavlja svoj snažan i hitan poziv pojedincima koji su pokrenuli postupke dok su obnašali dužnost javnih dužnosnika, uključujući bivšeg premijera i bivše vladine dužnosnike, da ih odbace;
20. ponavlja da malteški sudovi mogu tužbe za klevetu smatrati „očito neutemeljenima” i stoga ih odbaciti; ponavlja svoj poziv malteškim vlastima da provedu Preporuku Komisije (EU) 2021/1534 od 16. rujna 2021. o jamčenju zaštite, sigurnosti i jačanja položaja novinara i drugih medijskih djelatnika u Europskoj uniji (C/2021/6650) te da donesu učinkovite politike za zaštitu novinara; podsjeća da bi se takvom direktivom mogli riješiti samo slučajevi strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja s prekograničnom dimenzijom; poziva malteške vlasti da učinkovitim zakonodavstvom protiv strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja riješe i domaće slučajeve, u skladu s opažanjima i preporukama Vijeća Europe; poziva institucije EU-a da brzo postignu dogovor o ambicioznoj direktivi protiv strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja i poziva malteške vlasti da u potpunosti provedu preporuku priloženu Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti osoba uključenih u javno sudjelovanje od očito neosnovanih ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”) (COM/2022/0177); poziva Komisiju da ispita mogućnost dodatnog zakonodavstva kojim bi se obuhvatili svi predmeti u pogledu strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja;
21. poziva maltešku vladu da se dodatno pozabavi postojećim problemima u vezi sa slobodom medija i neovisnošću javnih medija od političkog uplitanja, uključujući okvir za osiguranje transparentnosti u državnom oglašavanju, te sve većom upotrebom govora mržnje na društvenim mrežama; podsjeća da bi Europski akt o slobodi medija trebao doprinijeti jamčenju slobode, pluralizma i neovisnosti medija diljem EU-a, što uključuje transparentnost vlasništva nad medijima i mjere za sprečavanje utjecaja koncentracije medija na medijski pluralizam; poziva institucije EU-a da brzo postignu dogovor o ambicioznom Europskom aktu o slobodi medija;
22. poziva maltešku vladu da u nacionalno pravo konačno ugradi pravo na siguran i zakonit pobačaj, što je vlada prethodno najavila, iako nakon toga nije uslijedio zakonodavni postupak za donošenje, već je, naprotiv, donesen restriktivni zakon o pobačaju;
23. podsjeća maltešku vladu na njezinu predanost stvaranju baze podataka za prikupljanje informacija o zviždačima do kraja 2024. te da, prema Izvješću o vladavini prava za 2023., preporuke za mjere za poboljšanje zaštite zviždača nisu provedene;
24. potiče vladu da u skladu s Pariškim načelima i pravnom stečevinom EU-a u području jednakosti prioritetno uspostavi mjesto povjerenika za ljudska prava i jednakost;

25. ponavlja svoj poziv malteškim vlastima da u potpunosti provedu sve preostale preporuke Parlamentarne skupštine Vijeća Europe, Venecijanske komisije, Skupine država protiv korupcije i Odbora stručnjaka za ocjenu mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma – Moneyval;
26. naglašava da program stjecanja malteškog državljanstva ulaganjem i dalje izaziva veliku zabrinutost; podsjeća na svoje stajalište da državljanstvo EU-a nije na prodaju i poziva na hitnu zabranu programa na Malti i u cijelom EU-u; čeka konačnu presudu Suda Europske unije o tom pitanju;
27. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Komisiji, Vijeću, Europskom nadzorniku za zaštitu podataka, vladama i parlamentima država članica, Vijeću Europe, Stručnoj skupini za financijsko djelovanje, vladi i parlamentu Ujedinjenih Arapskih Emirata te predsjedniku Republike Malte.